

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Н А К А З

07.11.2011 N 438

Про затвердження Положення про національний природний парк "Чарівна гавань"

На виконання Указу Президента України від 11.12.2009 N 1037 ([1037/2009](#)) "Про створення національного природного парку "Чарівна гавань", відповідно до статей 5, 12, 20 Закону України "Про природно-заповідний фонд України" ([2456-12](#)) **Н А К А З У Ю:**

1. Створити природоохоронну, рекреаційну, культурно-освітню, науково-дослідну установу національний природний парк "Чарівна гавань".

2. Затвердити Положення про національний природний парк "Чарівна гавань", що додається.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Вільдмана І.Л.

Міністр

М.В.Злочевський

Додаток

ПОЛОЖЕННЯ про національний природний парк "Чарівна гавань"

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Національний природний парк "Чарівна гавань" (далі - Парк), створений відповідно до Указу Президента України від 11.12.2009 N 1037 ([1037/2009](#)) "Про створення національного

природного парку "Чарівна гавань", є об'єктом природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

Парк розташований на території Чорноморського району Автономної Республіки Крим.

1.2. Парк є бюджетною, природоохоронною, рекреаційною, культурно-освітньою, науково-дослідною установою і входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення та використання.

1.3. Парк є юридичною особою, має самостійний баланс, реєстраційний рахунок у відділенні Казначейства і утримується за рахунок коштів державного бюджету. Парк має печатку із зображенням Державного герба України та своїм найменуванням, штампи, бланки, штампи та офіційну емблему, які реєструються в установленому порядку.

1.4. Парк підпорядкований Міністерству екології та природних ресурсів України (далі - Мінприроди).

1.5. Парк у своїй діяльності керується Конституцією України ([254к/96-ВР](#)), законами України "Про охорону навколишнього природного середовища" ([1264-12](#)), "Про природно-заповідний фонд України" ([2456-12](#)), іншими законами України, підзаконними актами, Проектом організації території національного природного парку "Чарівна гавань", охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів (далі - Проект організації) та цим Положенням.

Завдання, науковий профіль, особливості природоохоронного режиму та характер функціонування Парку визначаються у цьому Положенні.

1.6. Загальна площа Парку становить 10900 гектарів земель, у тому числі 6150 гектара земель державної власності (запас), які надаються Парку в постійне користування, та 4750 гектарів земель, що включаються до складу Парку без вилучення.

На землях, які передаються Парку без вилучення може здійснюватися традиційна господарська діяльність відповідно до вимог Проекту організації території Парку.

1.7. Ділянки землі з усіма природними ресурсами та об'єктами вилучаються з господарського використання і надаються Парку в постійне користування у порядку, встановленому законодавством України.

1.8. Право постійного користування землею оформлюється державним актом на право постійного користування землею.

1.9. Межі Парку встановлюються в натурі, оформлюються відповідними знаками та інформаційними матеріалами, наносяться на відповідні планово-картографічні матеріали органів Держземагентства на місцях та землекористувачів, відображаються у відповідних формах державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форма N 6-зем) ([z0788-98](#), [za788-98](#)) та землевпорядній документації, обов'язково враховуються при реконструкції та розвитку прилеглих територій.

1.10. На території Парку у визначених місцях встановлюються необхідні державні інформаційні та охоронні знаки затвердженого зразка.

1.11. Юридична та поштова адреса Парку: вул. Щорса, 4, смт Чорноморське, Автономна Республіка Крим, 96400.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

2.1. Парк створений з метою збереження, відтворення та раціонального використання типових і унікальних степових та приморських природних комплексів і об'єктів північно-західного узбережжя Чорного моря, що мають важливе природоохоронне, наукове, естетичне, рекреаційне та оздоровче значення.

2.2. Основними завданнями Парку є:

збереження цінних природних комплексів та об'єктів степової та приморської зон, видів флори і фауни, що занесені до Червоної книги України та в міжнародні Червоні списки, включаючи степові біоценози, підтримання та забезпечення екологічної природної рівноваги в регіоні;

організація та здійснення науково-дослідних робіт з вивчення природних комплексів та їх змін в умовах рекреаційного використання, розроблення та впровадження наукових рекомендацій з питань охорони навколишнього природного середовища, відтворення

окремих видів флори і фауни, відновлення порушених екосистем, управління та ефективного використання природних ресурсів, організації та проведення моніторингу ландшафтного та біологічного різноманіття;

створення умов для організованого туризму, екскурсій, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням встановленого режиму охорони його природних комплексів та об'єктів;

відродження місцевих традицій природокористування, осередків місцевих художніх промислів та інших видів народної творчості тощо;

проведення екологічної освітньо-виховної роботи тощо.

3. УПРАВЛІННЯ ПАРКОМ

3.1. Управління Парком здійснюється відповідно до вимог законодавства спеціальною адміністрацією (далі - адміністрація).

3.2. Адміністрацію очолює директор, який в установленому порядку призначається на посаду на контрактній основі та звільняється з посади Міністром екології та природних ресурсів.

3.3. Адміністрація Парку розробляє:

структуру, штатний розпис, кошторис доходів та видатків і подає їх в установленому порядку на затвердження до Мінприроди;

плани природоохоронних заходів із збереження природно-заповідного фонду і подає їх на затвердження до Мінприроди.

3.4. Для забезпечення виконання основних завдань та проведення природоохоронних заходів, науково-дослідних, господарських та інших робіт на території Парку, адміністрація має право в установленому порядку:

створювати основні підрозділи (відділи, лабораторії, природознавчий музей, природоохоронні науково-дослідні ділянки тощо) і допоміжні підрозділи;

здійснювати будівництво адміністративних, лабораторних, житлових і господарських споруд, доріг, ліній електропередач, прокладання телефонного та радіозв'язку, інших інженерних мереж;

надавати платні послуги згідно з законодавством;

публікувати результати своїх наукових досліджень або оприлюднювати їх іншим способом;

отримувати, передавати та поширювати наукову інформацію;

здійснювати інші види діяльності, дозволені законодавством.

До затвердження Проекту організації території проведення зазначених заходів здійснюється відповідно до Проекту створення Парку та цього Положення.

3.5. Директор несе персональну відповідальність за виконання покладених на Парк завдань, в тому числі за організацію та проведення природоохоронних заходів, науково-дослідних, господарських та інших робіт, збереження закріпленого за Парком державного майна і забезпечення протипожежної безпеки його об'єктів, за створення належних соціально-побутових і виробничих умов для працівників Парку тощо.

3.6. Повноваження директора Парку:

здійснює керівництво роботою адміністрації Парку та несе відповідальність за виконання покладених на неї завдань;

забезпечує виконання завдань, визначених у пункті 2.2. Положення;

представляє Парк в органах державної влади, місцевого самоврядування, судових органах, підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності та у відносинах з трудовим колективом;

розпоряджається за погодженням із Мінприроди коштами та майном Парку у порядку, встановленому законодавством;

відповідає за результати діяльності перед Мінприроди;

видає у межах своєї компетенції накази та розпорядження;

визначає функціональні обов'язки працівників Парку;

здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

3.7. Директор призначає на посаду та звільняє в установленому порядку з посади заступників директора за погодженням із Мінприроди. Головного бухгалтера директор призначає на посаду та звільняє з посади в установленому порядку за погодженням із Мінприроди та органами Казначейства. Керівника юридичної служби - за погодженням з керівником юридичної служби Мінприроди.

3.8. У разі відсутності директора з поважних причин (відрадження, відпустки, хвороба тощо), його обов'язки виконує заступник директора.

3.9. Кадри наукових працівників Парку комплектуються на конкурсній основі, а інженерно-технічних та інших штатних працівників згідно вимог законодавства. Один раз у п'ять років проводиться атестація інженерно-технічних працівників та інших працівників.

3.10. Для розв'язання наукових або науково-технічних проблем у Парку створюється науково-технічна рада (далі - НТР). Положення про НТР, її склад, та напрями діяльності затверджуються Мінприроди в установленому порядку.

3.11. Парк використовує працю громадян, приймаючи їх на роботу за контрактом або укладаючи з ними трудові договори. Для виконання окремих робіт (надання послуг) Парк може залучати громадян, виробничі, творчі та інші колективи, спеціалістів науково-дослідних, наукових і вищих навчальних закладів, укладаючи з ними договори цивільно-правового характеру (договори підряду, доручення та інші) з оплатою праці на договірних засадах.

3.12. Парк створює умови для підвищення професійного рівня і кваліфікації найманих працівників.

3.13. З метою регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин та узгодження інтересів працівників і адміністрації Парку між ними, у відповідності до законодавства, укладається колективний договір, який підписується уповноваженими представниками сторін.

Повноваження трудового колективу реалізуються його загальними зборами і виборним органом.

3.14. Місцеві органи влади із залученням громадськості в межах компетенції беруть участь в управлінні територією Парку, сприяють діяльності адміністрації в збереженні та охороні природних комплексів та виконанні поставлених перед нею завдань.

4. СТРУКТУРА ТА РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ

4.1. Територія Парку враховується в усіх видах землевпорядної, проектно-планувальної та проектної документації.

4.2. На території Парку відповідно до природоохоронного законодавства виділяються такі зони:

заповідна зона;

зона регульованої рекреації;

зона стаціонарної рекреації;

господарська зона.

Для кожної зони з урахуванням її наукової, рекреаційної, історико-культурної та інших цінностей природних комплексів та об'єктів, встановлюється диференційований режим щодо їх охорони, відтворення та використання.

4.2.1. Заповідна зона призначена для охорони та відновлення найбільш цінних природних комплексів.

На території заповідної зони забороняється будь-яка господарська та інша діяльність, що суперечить цільовому призначенню цієї зони або порушує природний розвиток процесів та явищ і створює загрозу шкідливого впливу на її природні комплекси та об'єкти, а саме:

будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту і зв'язку, не пов'язаних з діяльністю Парку, розведення вогнищ, влаштування місць відпочинку населення, стоянка транспорту, а також проїзд і прохід сторонніх осіб, прогін свійських тварин, пересування механічних транспортних засобів, за винятком шляхів загального користування, лісосплав, проліт літаків

та гелікоптерів нижче 2000 метрів над землею, подолання літаками звукового бар'єру над територією Парку та інші види штучного шумового впливу, що перевищують установлені нормативи;

геологорозвідувальні роботи, розробка корисних копалин, пошкодження ґрунтового покриву, порушення гідрологічного та гідрохімічного режимів, руйнування геологічних відслонень, застосування хімічних засобів, усі види лісокористування, а також заготівля кормових трав, лікарських та інших рослин, квітів, насіння, очерету, випасання худоби, вилов і знищення диких тварин, порушення умов їх оселення, гніздування, інші види користування рослинним і тваринним світом, що призводять до порушення природних комплексів;

мисливство, рибальство, туризм, інтродукція нових видів тварин і рослин, проведення заходів з метою збільшення чисельності окремих видів тварин понад допустиму науково-обґрунтовану ємність угідь, збирання колекційних та інших матеріалів, за винятком матеріалів, необхідних для виконання наукових досліджень;

використання природних ресурсів з порушенням вимог законодавства.

Для охорони, збереження і відтворення корінних природних комплексів, проведення науково-дослідних робіт та виконання інших завдань у заповідній зоні відповідно до Проекту організації в установленому порядку дозволяється:

виконання відновлювальних робіт на землях з порушеними корінними природними комплексами, а також здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів внаслідок антропогенного впливу, відновлення гідрологічного режиму, збереження та відновлення рослинних угруповань, що історично склалися, видів рослин і тварин, що перебувають під загрозою зникнення;

здійснення протипожежних і санітарних заходів, що не порушують режиму території, спорудження в установленому порядку будівель та інших об'єктів, необхідних для виконання поставлених перед Парком завдань;

збір колекційних та інших матеріалів, виконання робіт, передбачених планами довгострокових стаціонарних наукових досліджень, проведення екологічної освітньо-виховної роботи.

В разі термінової необхідності, за клопотанням НТР Парку, з дозволу Мінприроди, можуть проводитися заходи, спрямовані на охорону природних комплексів, ліквідацію наслідків аварій, стихійного лиха та в інших цілях, не передбачених Проектом організації території.

4.2.2. Зона регульованої рекреації - в її межах проводяться короткостроковий відпочинок та оздоровлення населення, огляд особливо мальовничих і пам'ятних місць.

На території цієї зони забороняється:

рубки лісу головного користування, прохідні рубки, будівництво промислових, господарських і житлових об'єктів, не пов'язаних з діяльністю Парку, розробка корисних копалин, кар'єрів, порушення ґрунтового покриву, промислове рибальство, мисливство, промислова заготівля лікарських рослин;

проїзд та стоянка стороннього автомобільного та гужового транспорту; організація масових спортивних та туристичних заходів, розміщення наметових таборів, човнових станцій, які не погоджені у встановленому порядку, у тому числі, адміністрацією Парку;

розведення вогнищ поза відведеними для цього місцями, застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами дикорослих рослин і лісу;

порушення режиму прибережних смуг та водоохоронних зон;

використання катерів та човнів з двигунами, за винятком спеціальних уповноважених на здійснення державного контролю органів державної влади, а також рятувальних служб;

інша діяльність, що може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів або зменшити природну екологічну чи рекреаційну цінність території Парку.

У зоні регульованої рекреації дозволяється в установленому порядку:

проведення санітарних рубок і заходів, пов'язаних із збереженням, відтворенням і ефективним використанням природних комплексів та об'єктів згідно з Проектом організації території;

регульований збір грибів, ягід, плодів дикорослих плодових рослин із дотриманням природоохоронного законодавства;

обладнання туристичних та екологічних стежок, організація природоохоронної пропаганди, короткотривалий відпочинок населення;

відлов маток та плідників для відновлення популяцій місцевих видів риб;

здійснення любительського і спортивного рибальства;

використання в установленому порядку природних ресурсів для задоволення потреб працівників Парку та громадян, які постійно проживають на його території у сінокосах, випасах, городах і паливі, відповідно до діючих нормативів на спеціально відведених для цього земельних ділянках.

4.2.3. Зона стаціонарної рекреації - призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів Парку.

В цій зоні можуть створюватися рекреаційні, туристичні комплекси.

Забороняється будь-яка господарська діяльність, що не пов'язана з цільовим призначенням цієї функціональної зони або може шкідливо вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони і зони регульованої рекреації.

4.2.4. В межах господарської зони проводиться господарська діяльність, спрямована на виконання покладених на Парк завдань, знаходяться населені пункти, об'єкти комунального призначення Парку, а також землі інших землевласників та землекористувачів, що включені до складу Парку, на яких господарська діяльність здійснюється з додержанням вимог та обмежень, встановлених для зон антропогенних ландшафтів біосферних заповідників та за погодженням НТР Парку.

4.3. На території зони регульованої рекреації, стаціонарної рекреації та господарської зони забороняється будь-яка діяльність, яка призводить або може призвести до погіршення стану навколишнього природного середовища та зниження рекреаційної цінності території Парку, в тому числі мисливство.

4.4. У разі термінової необхідності за клопотанням НТР Парку, з дозволу Мінприроди, на території Парку можуть проводитися заходи, спрямовані на охорону природних комплексів, ліквідацію наслідків аварій, стихійного лиха (в тому числі санітарні рубки, пов'язані з ліквідацією осередків шкідників та хвороб, усунення наслідків вітровалів, сніголомів, буреломів тощо), регулювання чисельності диких тварин та в інших цілях, що не передбачені Проектом організації території Парку.

4.5. Використання природних ресурсів на території Парку здійснюється у загальному та спеціальному порядках. Загальне використання природних ресурсів здійснюється відповідно до цього Положення, Проекту організації території Парку та з урахуванням вимог режиму території. Забезпечення додержання режиму території Парку під час використання природних ресурсів у загальному порядку покладається на його адміністрацію.

Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Парку здійснюється на підставі дозволів, виданих уповноваженими органами на місцях у галузі охорони навколишнього природного середовища в межах лімітів, установлених Мінприроди.

5. ОХОРОНА ПАРКУ

5.1. Охорона території Парку покладається на службу його охорони, що входить до складу служби державної охорони природно-заповідного фонду України.

5.2. Службу державної охорони Парку (далі - служба держохорони) очолює директор Парку, який несе повну відповідальність за організацію її діяльності та забезпечення додержання режиму території, а також збереження, відтворення та раціональне використання природних комплексів і ресурсів у межах його території.

5.3. Координацію діяльності служби держохорони здійснює Мінприроди.

5.4. Основними завданнями служби держохорони є:

забезпечення додержання режиму охорони території та природних об'єктів на території Парку;

попередження та припинення порушень природоохоронного законодавства на території Парку.

5.5. Повноваження служби держохорони визначаються законодавством.

5.6. Працівники служби держохорони Парку зобов'язані здавати у встановленому порядку кваліфікаційні іспити на знання правил, постанов, інструкцій щодо порядку охорони територій та об'єктів, у тому числі тваринного та рослинного світу, забезпечення додержання режиму території Парку, порядку використання табельної зброї та спеціальних засобів самозахисту тощо. Особи, які не здали кваліфікаційні іспити, до виконання обов'язків не допускаються.

5.7. Підприємства, організації та установи, розташовані на території Парку та в суміжній зоні, провадять господарську та іншу діяльність з додержанням вимог природоохоронного законодавства і несуть відповідальність за порушення режиму території Парку.

5.8. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Парку несуть особи винні в:

нецільовому її використанні, порушенні вимог Проекту організації території Парку та цього Положення;

здійсненні забороненої господарської діяльності, у тому числі здійсненні господарської діяльності у заборонений законодавством спосіб чи з використанням заборонених засобів;

пошкодженні чи знищенні його об'єктів і природних комплексів, у тому числі на земельних ділянках, зарезервованих для розширення його території;

самовільній зміні меж території Парку для інших потреб;

перевищенні допустимих хімічних, фізичних та інших впливів і антропогенного навантаження, порушенні вимог наданих дозволів на використання території та об'єктів природно-заповідного фонду;

використанні природних ресурсів на території Парку з порушенням установленого порядку.

5.9. Порушення вимог природоохоронного законодавства на території Парку тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну та/або кримінальну відповідальність.

5.10. Розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Парку, визначаються за таксами, що затверджуються в установленому порядку.

5.11. Державний контроль за додержанням режиму Парку здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

5.12. Громадський контроль за додержанням режиму території Парку здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

6. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

6.1. Науково-дослідна робота на території Парку проводиться з метою вивчення природних процесів, забезпечення постійного спостереження за змінами екосистем, екологічного прогнозування, розробки наукових основ охорони, відтворення і використання природних ресурсів та особливо цінних об'єктів Парку, відповідно до законів України "Про природно-заповідний фонд України" ([2456-12](#)), "Про наукову і науково-технічну діяльність" ([1977-12](#)), "Про наукову і науково-технічну експертизу" ([51/95-ВР](#)), "Про науково-технічну інформацію" ([3322-12](#)), Положення про організацію наукових досліджень у заповідниках і національних природних парках України, затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 10.11.98 N 163 ([z0852-98](#)), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31.12.98 за N 852/3292, та Положення про наукову діяльність заповідників та національних природних парків України, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 09.08.2000 N 103 ([z0548-00](#)), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.08.2000 за N 548/4769, та інших вимог законодавства.

6.2. Основні напрями наукових досліджень на території Парку визначаються з урахуванням програм і планів науково-дослідних робіт, що затверджуються НАН України та Мінприроди.

6.3. Парк, відповідно до покладених на нього завдань, проводить наукові та науково-дослідні роботи за напрямками:

інвентаризація об'єктів флори, фауни, а також усіх природних комплексів і окремих природних об'єктів на його території;

дослідження та аналіз динаміки зміни природних комплексів та об'єктів, екосистем та клімату;

вивчення природних комплексів, об'єктів та їх змін в умовах рекреаційного використання, розробка та надання наукових рекомендацій з питань зменшення впливу рекреаційної діяльності на природні комплекси та об'єкти Парку;

створення наукових основ охорони, відтворення і використання біорізноманіття, а також особливо цінних природних комплексів та об'єктів, окремих видів флори та фауни, відновлення порушених екосистем, управління та ефективного використання природних ресурсів Парку та надання відповідних рекомендацій;

підготовка та надання наукових матеріалів та рекомендацій необхідних для провадження господарської, природоохоронної, рекреаційної та еколого-освітньої діяльності Парку;

виконання інших досліджень, планів та програм, визначення яких здійснюється відповідно до пункту 6.2 цього Положення або у разі виробничої необхідності;

вивчення міжсистемних зв'язків, структури і закономірностей функціонування природних комплексів;

проведення комплексних наукових досліджень з питань збереження унікальної та типової флори і фауни Парку;

дослідження та розроблення природоохоронних заходів та рекомендацій для поліпшення стану збереження природних комплексів, рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів флори та фауни в межах територій заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ, інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду і територій перспективних для заповідання, розташованих у регіоні.

6.4. Основною формою узагальнення результатів наукових досліджень та спостережень за станом і змінами природних комплексів на території Парку є його Літопис природи, який ведеться в установленому порядку за Програмою Літопису природи для заповідників та національних природних парків.

6.5. Парк має право:

брати участь в екологічних, регіональних, галузевих, державних, загальнодержавних, міжнародних програмах, а також конференціях, симпозіумах тощо;

здійснювати наукову та науково-дослідну діяльність на замовлення та у відповідності до договорів з іншими заінтересованими організаціями та установами з природоохоронних та інших питань, віднесених до компетенції адміністрації Парку;

формувати наукові колекції об'єктів рослинного та тваринного світу, обмінюватися експонатами у встановленому порядку тощо.

6.6. Наукові дослідження на території Парку можуть здійснюватись іншими науково-дослідними установами та організаціями на основі єдиних програм і планів науково-дослідних робіт чи спеціальних угод між цими установами та організаціями і адміністрацією Парку.

6.7. Координацію проведення наукових досліджень на території Парку здійснює, відповідно до природоохоронного законодавства, НАН України разом з Мінприроди.

6.8. Наукові підрозділи ведуть у встановленому порядку первинний облік кадастрових відомостей на території Парку.

7. ОСВІТНЬО-ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

7.1. Парк забезпечує організацію екологічної, освітньо-виховної діяльності, цілеспрямованого впливу на світогляд, поведінку і діяльність населення з метою формування екологічної свідомості та залучення його до збереження природної спадщини, відповідно до Положення про еколого-освітню діяльність заповідників і національних природних парків України, затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 21.09.98 N 140 ([z0630-98](#)), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05.10.98 за N 630/3070, та інших вимог законодавства.

7.2. Основні завдання еколого-освітньої роботи Парку визначаються з урахуванням програм і планів, які затверджуються Парком. Для їх реалізації створюється підрозділ з екологічної

освіти, який організовує здійснення еколого-освітньої діяльності, інформування та налагодження зв'язків з громадськістю.

7.3. Парк сприяє розвитку природоохоронного та екологічного руху, екологічного виховання шкільної та студентської молоді, поширює нові методики екологічного виховання, розробляє рекомендації з формування екологічної етики й естетики тощо.

7.4. Еколого-освітня робота здійснюється шляхом:

популяризації екологічних знань;

впровадження нових форм і методів екологічної освіти та виховання;

прогнозування віддалених наслідків втручання людини в природу;

організації проведення екологічних акцій, конкурсів, семінарів тощо;

формування фото-, слайдо-, кіно-, відеотек тощо;

здійснення іншої діяльності, що не заборонена законодавством.

7.5. Підвищення рівня екологічної культури, екологічної інформованості населення та відпочиваючих в оздоровчих закладах здійснюється Парком через засоби масової інформації, шляхом випуску друкованої поліграфічної продукції тощо.

8. РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

8.1. Рекреаційна діяльність на території Парку здійснюється відповідно до Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища від 22.06.2009 N 330 ([z0679-09](#)), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.07.2009 за N 679/16695.

8.2. Основними напрямками провадження рекреаційної діяльності на території Парку є:

створення умов для організованого та ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони природних комплексів та об'єктів;

забезпечення попиту рекреантів на загальнооздоровчий, культурно-пізнавальний відпочинок, туризм, любительське та спортивне рибальство, відповідно до режиму території Парку тощо;

обґрунтування і встановлення допустимого рівня антропогенного навантаження, у тому числі, зумовленого провадженням рекреаційної діяльності, на територію, природні комплекси та об'єкти Парку;

організація рекламно-видавничої та інформаційної діяльності, екологічної просвіти серед відпочиваючих, туристів у межах території Парку;

сприяння формуванню у рекреантів та місцевих жителів екологічної культури, бережливого та гуманного ставлення до національного природного надбання.

8.3. Рекреаційна діяльність здійснюється Парком, із забезпеченням:

створення і функціонування рекреаційної інфраструктури;

організації та інфраструктурного облаштування туристичних та екскурсійних маршрутів, еколого-освітніх стежок;

координації діяльності Парком суб'єктів рекреаційної діяльності незалежно від форми власності та підпорядкування з огляду на використання природних та історико-культурних ресурсів у межах територій та об'єктів Парку;

створення і ведення інформаційного банку даних щодо рекреаційних закладів, які розташовані в межах території Парку;

участі у вітчизняних і міжнародних науково-практичних конференціях, з'їздах, семінарах, присвячених питанням розвитку рекреації;

вивчення, узагальнення та впровадження вітчизняного і зарубіжного досвіду щодо організації рекреаційної діяльності.

8.4. Парк:

забезпечує організацію рекреаційної інфраструктури, створення мережі еколого-освітніх та науково-пізнавальних маршрутів, рекреаційних зон для забезпечення сприятливих умов для відпочинку населення та відвідувачів Парку;

виконує роботи з оцінки рекреаційних ресурсів (природні, історико-культурні, етнографічні тощо);

надає платні послуги, проводить дослідження, пов'язані із забезпеченням провадження рекреаційної діяльності відповідно до законодавства.

9. ФІНАНСУВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

9.1. Фінансування заходів, пов'язаних із функціонуванням Парку здійснюється відповідно до законодавства за рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету України. Для цієї мети можуть також залучатися кошти місцевих бюджетів, благодійних фондів, кошти підприємств, установ, організацій, громадян (у тому числі - валюта) та інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

9.2. Кошти, отримані в результаті надання платних послуг згідно з переліком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2000 N 1913 ([1913-2000-п](#)) "Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися бюджетними установами природно-заповідного фонду", є спеціальними коштами Парку і вилученню не підлягають. Ці кошти використовуються для здійснення заходів щодо охорони території та об'єктів Парку і провадження діяльності, передбаченої цим Положенням. Спеціальні кошти використовуються відповідно до кошторису, затвердженого Мінприроди в установленому порядку.

9.3. Парк звільняється від земельного податку відповідно до законодавства, йому встановлюються пільги щодо оподаткування.

9.4. Матеріально-технічне забезпечення Парку здійснюється в установленому порядку.

9.5. Адміністрація Парку може встановлювати плату за відвідування території в установленому порядку. Парк самостійно

отримує ліцензії на ті види діяльності, які підлягають ліцензуванню відповідно до законодавства.

9.6. Проведення заходів щодо збереження природних комплексів та іншої діяльності здійснюється згідно з планом природоохоронних заходів, що затверджується Мінприроди.

9.7. Для забезпечення виконання окремих природоохоронних заходів Парк може подавати запити про виділення коштів з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища.

10. МАЙНО

10.1. Майно парку складають основні фонди, а також інші матеріальні цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Парку.

10.2. Майно Парку є державною власністю і закріплюється за ним на праві оперативного управління. Парк володіє, користується і розпоряджається зазначеним майном, вчиняючи щодо нього дії, що не суперечать вимогам законодавства і цьому Положенню.

10.3. Земля, основні фонди, інше державне майно не можуть бути предметом застави.

10.4. Списання державного майна з балансу може здійснюватись Парком тільки в порядку, передбаченому законодавством.

10.5. Парк має право за погодженням з Мінприроди здавати в установленому порядку в оренду або надавати в тимчасове користування майно і приміщення за цільовим призначенням на вигідних для Парку умовах.

10.6. Збитки, заподіяні Парку внаслідок порушення його майнових прав юридичними і фізичними особами, відшкодовуються в установленому порядку, у тому числі за рішеннями суду.

11. ЗВІТНІСТЬ І КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ

11.1. Мінприроди здійснює контроль за діяльністю Парку у порядку, встановленому законодавством.

11.2. Парк звітує про свою діяльність перед Мінприроди та відповідними органами державної виконавчої влади в порядку і строки, визначені законодавством.

11.3. Парк веде бухгалтерський, оперативний облік, складає періодичну, річну та статистичну звітність і подає її в установленому порядку.

11.4. Директор та головний бухгалтер Парку несуть відповідальність за організацію та ведення бухгалтерського обліку, його достовірність, ведення статистичної та іншої звітності, а також за збереження відповідної документації.

12. ВЗАЄМОДІЯ З ПІДПРИЄМСТВАМИ, УСТАНОВАМИ, ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ НА ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ

12.1. Рекреаційна діяльність на території Парку організовується адміністрацією Парку та здійснюється, у тому числі на підставі угод з підприємствами, установами, організаціями, а також фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності.

12.2. Підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, а також фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, які розташовані на території Парку (надалі - суб'єкти господарювання), здійснюють господарську діяльність на території Парку з урахуванням обмежень, визначених законами України "Про охорону навколишнього природного середовища" ([1264-12](#)), "Про природно-заповідний фонд України" ([2456-12](#)), іншими законами України та нормативними актами, Проектом організації території Парку, а також цим Положенням.

12.3. З суб'єктами господарювання, які здійснюють свою діяльність на території Парку, адміністрацією можуть укладатися відповідні угоди.

12.4. Заінтересовані суб'єкти господарювання здійснюють обов'язкове екологічне страхування відповідальності з метою компенсації шкоди, заподіяної на території Парку внаслідок промислових аварій і катастроф.

12.5. Для координації діяльності з питань використання природних комплексів та об'єктів підприємствами, установами та організаціями, у межах території Парку, адміністрація Парку може

створювати координаційну раду із представників місцевих органів виконавчої влади та керівників цих підприємств, установ та організацій.

13. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

13.1. Парк бере участь у міжнародному співробітництві в галузі охорони і збереження природного різноманіття ландшафтів, генофонду рослинного і тваринного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення проведення фонових моніторингу навколишнього природного середовища, в тому числі у:

розробці та реалізації міжнародних наукових, науково-технічних та інших програм і проектів;

забезпеченні обміну науковою інформацією, організації спільної підготовки науковців і фахівців;

еколого-виховній та видавничій діяльності;

здійсненні іншої діяльності, відповідно до законодавства.

13.2. Парк може входити до міжнародних природоохоронних асоціацій, об'єднань, організацій тощо.

14. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ ПАРКУ

14.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу території Парку проводиться відповідно до законодавства.